

वान्त्वर्षापादनम् । १७ प्रश्नवान्त्वर्षाकारेण यवस्थान-
स्यासु परान्त्वर्षानामनुनासिकत्वापादनम् । १८ रेफोऽसु
वर्णेषु प्रश्नवान्त्वर्षाकारस्यानुस्वारत्वापत्तिः । १९ प्रथमो-
त्तमे ऋचौ त्रिरध्यर्धकृत्य तयोरनुवचनम् । २० अध्यर्धयो-
र्ऋचोर्वचनावसानेऽध्यर्धचतुष्पात्किमयोर्द्वयोर्ऋचोर्वचनम् ।
२१ उत्तमायाऽष्टवि आदौ द्वे पञ्चात् अध्यर्धौ । २२ ए-
कादशानाऽष्टवि द्वयोस्त्रिरभ्यासयोगेन पञ्चदशसंख्यापूरण-
निर्देशनम् । २३ यस्त्रयाज्यादिषु सामिधेनीनां कतिपयधर्मा-
तिदेशः । २४ सामीधेनीभ्योऽन्यत्वाध्यर्धकरणप्रतिषेधादयः
२५ विहितेऽवसानेऽभिहिङ्गाराभ्यासनिषेधः । २६ यस्त्रे-
ष्वेव होतृकाणामभिहिङ्गारविधानात् यावस्तुतस्तन्निषे-
धसाधनम् । २७ प्रश्नेन निगदसंख्यानानन्तरं तेनैव तद-
वसानविधानम् । २८ सू० १ अ० २ क० । १ यजमानस्याप्येय-
प्रवरणम् । २ अन्यत्वेज्जातद्व्यासमुध्यायणार्थमप्येयप्रवरण-
प्रकारः । ३ राजन्यविशं त्वैर्वर्णिकातुलोमस्त्रीजातानाञ्च
पुरोहिताण्येवभागित्वम् । ४ राज्ञां राजर्षिप्रवरणं पौरोहित्य
प्रवरणं वा ५ प्रवराज्ञाने तत्संशये च वर्णत्रयस्य मानव-
प्रवरः । ६ चतुर्दशनिवृत्तपदकथनम् आवाहननिगदकथनं,
सामिधेन्यादीनां आवाहनीयाभिधायित्वम् । ७ अग्निरूप-
प्रथमदेवतावाहनम् । ८ अग्नीषोम देवताजगृहभागयाग-
योराख्या । ९ अग्नेरग्नीषोमयोश्च पौर्णपास्यां प्रधान-
देवतात्वम् । १० अमावास्यायां दधिपयोभ्यां यागमकुर्वतो-
ऽग्नीषोमयोः स्थाने इन्द्राग्न्योः प्रधानदेवतात्वम् । ११ त-
द्दिने उक्तयागपञ्चयनकारिणोऽग्नीषोमस्थाने इन्द्रमहे-
न्द्रयोरन्यतरावाहनम् । १२ उभयोरपि पर्वणोरन्यतरैरियणाम्
विष्णुदेवताकोपांगुयागकरणम् । १३ शाखान्तरीयाणाम्
उभयोरपि पञ्चयोरुपांगुयागभिन्नयागाभावः । १४ पितृयाद्यङ्गो-
पांगुयागानाम् आवाहनादिनिगदचतुष्टये आवाहनादीनां
पलां पदानाम् उच्चैरितिसंज्ञाविधानम् । १५ उपांगुयाज-
वचनानामन्येषाम् परोक्षाणाम् उपांगुत्वानुवादः, विकल्पे-
नोच्चैः संज्ञाविधानं च । १६ विहितदेवतानामरूपस्य प्र-
त्यक्षलोपांगुत्वम् । १७ प्रतिनोदितदेवतामावाहनभेदः ।
१८ एकप्रदानानां सर्वासां देवतानामावाहने सङ्गदेवावह-
नप्रयोगः । १९ उत्तरनिगमेपु एकदेवतात्वेन संस्तवः ।
२० एकप्रयोजनाया देवतायाः कारणवशात् एकव-
चनेनैव समानता । २१ अपराव्यवहिताया देवताया निगमेपु
सङ्गदेवचनभाक्त्वम् । २२ आवापोद्धारयोग्यासु प्रधानदेव-
तासु कृतावाहनासु देवाज्यापास्विष्टकृतामावाहनप्रक्रिया ।

२३ आत्रावयिष्यतेऽध्यर्धवेऽनुसन्धं तदनन्तरकरणीयम् ।
२४ उत्थानपूर्वकं षष्टियेतिमन्त्रपाठः । २५ असे पार्श्व-
स्थेन पाणिनाध्यर्ध्वन्वारम्भणम् । २६ सव्येन पाणिनाङ्गे-
नोरुणा वाऽऽग्नीध्रकर्तृकमन्वारम्भणम् । २७ उक्तोभ्या-
न्वारम्भणे साधारणमन्त्रः । २८ इध्मसज्जहन्नरूपैकृणरा-
त्मसुखसंभाजनम् । २९ संस्कारकर्मावृत्तिमात्रे सङ्गन्त-
न्वेण द्विस्तूष्णीं संस्कारणम् । ३० उदकस्पर्शानन्तरं हो-
तृषदनाभिमन्त्रणम् । ३१ दक्षिणोत्तरिणोपस्थे नोपवेशनं
होतृषदनात् तृणनिरसनञ्च । ३२ उक्तयोरेतयोर्निर-
सनोपवेशनयोः सर्वासनेषु प्रथमप्रयोग एव समानत्वम् ।
३३ गौतमाचार्यमते द्वितीयेऽपि प्रयोगे तादृशनिरसनोप-
वेशनयोः सद्भावः । ३३ सू० १ अ० २ क० । १ अग्न्याधेवे
ब्रह्मादनप्राशनकाले ब्रह्मणो द्विनिरसनोपवेशनकरणम् ।
२ सर्वेषु सोमेषु बहिष्यवमानात् प्रत्येत्य ब्रह्मणः
पूर्वासने पुनः करणम् । ३ आसने पञ्चसुपविष्टस्य
होतृः सदःप्रसर्पणानन्तरं तत्रैव पुनः करणम् । ४ पञ्चौ
स्नाह्नाकृत्ययोः सुगवदापनयोः पुनः करणम् । ५ पत्नी-
संयाजार्थोपवेशनाकरणम् । ६ कौत्समते होतृभिन्ना-
नामेतयोर्निरसनोपवेशनयोरकरणम् । ७ उपविश्यानन्तरं
देवेत्यादिमन्त्रपाठः । ८ जान्वयेण बर्हिर्रूपस्य सृष्टे अ-
भिहिषेत्यादिमन्त्रजपः । ९ इध्मप्रदीपे उक्तजपानन्तरं
भूपतये नम इति निगदेनाध्यर्धवे सुगवदापनम् । १०
अग्निर्होतेति निगदसवसाय होतारमष्टया इति मन्त्रजपः
११ अग्निर्होतेत्यादिना सह हतवतोत्यादिकमेकनिगदं
विधाय तत्प्रमाणम् । १२ उक्तनिगदे समाप्तेऽध्यर्धकर्तृ-
कमात्रावणम् । १३ उत्तरदेशे तिष्ठत आग्नीध्रं प्रत्या-
श्रावणप्रकारः । १३ सू० १ अ० ४ क० । १ शाब्दलक्षणप्रया-
जयजनम् । २ तनूनपाद्भाराशंसयोरन्यतरेण प्रयाजानां
पञ्चसङ्ख्याकत्वम् । ३ सङ्कल्पेपितृस्य न सर्वयजनम् ।
४ अननुयाजानां सर्वासां याज्यानामादिरागू-
र्भवतीति । ५ ये यजामह इति आगूः स्वरूपं वषट्कारक-
रूपम् । ६ याज्याया एव उच्चैस्तरत्वबलीयस्त्वोभयधर्म-
वत्त्वम् । ७ आगूर्वषट्कारयोराद्योः श्रुतिकरणम् ।
८ याज्यान्तस्य ज्ञावनम् । ९ विविक्तयोः समिजात
योरेकारैकारयोरौकारौकारयो आ इ, इति आउ द्विविधं,
व्यञ्जनान्तानां सन्ध्यक्षराणां सर्वदा स्वरूपेणैव ज्ञावनम् ।
१० अनवर्णोपधस्य विसर्जनीयस्य रेफिभावः । ११ रेफि-
संज्ञिनोऽवर्णोपधस्य विसर्जनीयस्य रेफिभावः । १२ वषट्-